



RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 24. 10. 2015 r.

IV.7021.47.2015.MK

Pani Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu

30. 11. 15.

1116

benerska

6767 1. 12. 15
M

Wicemarszałek Senatu

W odpowiedzi na pismo Pani Marszałek z 12 października 2015 w sprawie oświadczenia Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego dotyczącego małoletnich O H oraz M L (BPS/043-82-3546-RPO/15), złożonego 1 października 2015 r. podczas 82. posiedzenia Senatu RP, uprzejmie informuję, że sprawa małoletniej O H była przedmiotem badania Rzecznika w latach 2012-2013. Rzecznik skierował wówczas do Pani K H, matki małoletniej O, dwa pisma, w których wskazał wnioskodawczyni, dysponującej pomocą fachowego pełnomocnika procesowego, możliwości działania, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (j. t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.). Od tego czasu wnioskodawczyni ani żadna inna osoba nie zwracała się do Rzecznika z wnioskiem o podjęcie działań w sprawie małoletniej O H.

Natomiast o działaniach Rzecznika w sprawie małoletniego M L był informowany Marszałek Senatu, Pan Bogdan Borusewicz, pismem Rzecznika z 29 lipca 2015 r., które było odpowiedzią na oświadczenie Senatora Roberta Mamątowa z 25 czerwca 2015 r., przesłane do Biura RPO pod znakiem BPS/043-77-3327-RPO/15. Poniżej zamieszczam informacje, przesłane wskazanym pismem:

„Z zebranych przez Rzecznika informacji wynika, że uprowadzone dziecko pochodzi ze związku polsko-duńskiego, jego miejscem pobytu i zamieszkania aż do uprowadzenia była Dania, tam także znajduje się sąd właściwy do rozpatrzenia kwestii władzy rodzicielskiej nad M. Do uprowadzenia dziecko posługiwało się w kontaktach z ojcem językiem duńskim.

Z powyższych informacji wynika również, że 25 marca 2015 r. właściwy sąd w Danii prawomocnym orzeczeniem przyznał wyłączną władzę rodzicielską ojcu dziecka, Panu J L. W postępowaniu przed sądem duńskim uczestniczyła matka dziecka, Pani M J. Także postanowienie Sądu Okręgowego w O z dnia 19 lutego 2015 r. (sygn. akt I Ca 31/15) o obowiązku wydania dziecka ojcu jest prawomocne. W postępowaniu tym uczestniczyła M. J.

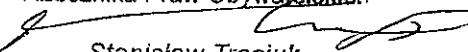
Wskazać należy, że od prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w O. Rzecznikowi Praw Obywatelskich podobnie jak i uczestnikom tego postępowania nie przysługują środki zaskarżenia. Zgodnie bowiem z art. 519 1 § 2 k. p. c. w sprawach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli skarga kasacyjna przysługuje tylko w sprawach o przysposobienie oraz o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych. Stąd też wobec braku środków działania, Rzecznik nie mógł podjąć dalszych czynności w tej sprawie.

Oczywiście, w razie zmiany sytuacji, tj. zaistnienia poważnego ryzyka, że powrót małoletniego M do Danii naraziłby go na szkodę fizyczną lub psychiczną albo w jakikolwiek inny sposób postawiłby w sytuacji nie do zniesienia, matka dziecka może wnieść do polskiego sądu wnioski o zmianę orzeczenia, w trybie art. 577 Kodeksu postępowania cywilnego. Sąd opiekuńczy może bowiem zmienić swe postanowienie nawet prawomocne, jeżeli wymaga tego dobro osoby, której postępowanie dotyczy”.

W uzupełnieniu powyższych informacji uprzejmie informuję, że po jej udzieleniu do Rzecznika ponownie zwróciła się Pani M J, podnosząc, iż jej zdaniem orzeczenie sądu duńskiego z 25 marca 2015 r., powierzające wyłączną władzę rodzicielską ojcu dziecka, nie było we właściwy sposób uznane w Polsce, a tym samym nie powinno być traktowane jako źródło obowiązków i uprawnień w Polsce. Rzecznik Praw Obywatelskich 14 sierpnia 2015 r. zwrócił się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o zbadanie tej kwestii. Pismem z 16 września 2015 r. Pan Paweł Kosmulski, naczelnik Wydziału – Organu Centralnego ds. Międzynarodowego Dochodzenia Alimentów oraz Transgranicznych Postępowań Dotyczących Odpowiedzialności Rodzicielskiej w Departamencie Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka Ministerstwa Sprawiedliwości RP, poinformował, że orzeczenie sądu duńskiego podlegało automatycznemu uznaniu przez sąd polski. W związku z tym Pani J pismem z 21 września 2015 r. udzielono ostatecznej odpowiedzi w sprawie, informując o jej zakończeniu w Biurze RPO.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich


Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich